

Bengtsarvets by

Under vikingatiden använde man långa hus med flera olika funktioner. I dessa stolpburna hus, så kallade långhus, fanns både bostadsdel, kök, stall och förråd. Förutom de långa mangårdsbyggnaderna fanns också en del mindre hus på gårdarna.

Eftersom människorna under yngre järnåldern begravde sina döda i närheten av gården måste deras gårdar legat i anslutning till gravfältet. Vi har ännu inte hittat några lämningar efter den vikingatida bebyggelsen, men förmodligen har den legat där den nuvarande bebyggelsen finns. Vi antar att bebyggelsen då liksom i historisk tid legat i omedelbar anslutning till odlingsmarken.

Kontakten mellan gårdens invånare och deras förfäder var central i den vikingatida människans föreställningsvärld, även när det gällde den juridiska rätten till mark och gård. Alla generationer hjälptes åt att säkra släktens och gårdens fortbestånd. Att gravfälten på Sollerön även under vikingatid låg på den bästa odlingsmarken är därför inte förvånande, då förfäderna vakade över inägorna och bidrog till god skörd.

Vid vikingatidens slut, eller medeltidens början, började man sannolikt bygga knuttimrade hus i stället för stolphus. I Ovensiljan finns bevarade knuttimrade hus med vikingatida ornamentik från slutet av 1200-talet. Sollerögårdarna fick under medeltiden en annan utformning genom andra byggnadstyper och tekniker. Då växte den nordsvenska timmerbyggnadstraditionen fram med olika funktionsbyggnader ställda på gårdsfyrcanter.

Byns bebyggelsestruktur domineras av typiska klungor av gårdar i så kallade "klasar", vilka är betecknande för det tidiga bondesamhället - till skydd och till gemenskap. I västra delen av byn ligger det vikingatida gravfältet. Vid Siljan i nordost, ligger ångbåtshamnen, vilken var en betydelsefull kommunikationspunkt före den fasta broförbindelsen mot fastlandet.

I gårdens långhus ser vi de takbärande stolparna.